

10 próśb dziecka z wadą słuchu

1. Proszę Cię, patrz na mnie uważnie i słuchaj. Staraj się dobrze zrozumieć to, co przekazuję ci gestami, głosem i słowami. To, że nie zauważasz moich prób rozmowy z Tobą i że tak często nie rozumiesz, co chcę Ci powiedzieć, odbiera mi odwagę i chęć do mówienia.
2. Proszę Cię, mów do mnie spokojnie i powoli. Nie spiesz się i nie trać cierpliwości. Nie oburzaj się, że znowu mało rozumiałem/łam, ale uwierz, że staram się rozumieć i że rozumiem coraz więcej. To, że Twoja twarz tak często wyraża niepokój i zniecierpliwienie, sprawia, że czuję się winny, a nawet zagrożony, więc nie mogę uważnie słuchać ani patrzeć.
3. Proszę Cię, kiedy mówisz, zbliż się do mnie i zwróć w moim kierunku całe swoje ciało. Chcę jak najlepiej słyszeć Twój głos, muszę też widzieć całą Twoją twarz i ręce. Pamiętaj, że żadne Twoje słowo nie dotrze do mnie z daleka, ani gdy mówisz z odwróconą, zasłoniętą lub źle oświetloną twarzą.
4. Proszę Cię, nigdy nie zapominaj, że także słyszę i że lubię słuchać dźwięków. Pozwól mi słuchać i uczyć się słuchania. Pomóż mi poznawać dźwięki, odkrywać przedmioty, które je wydają, dotykać je i wypróbować działanie. Naucz mnie wsłuchiwać się w ukryte głosy świata, a przede wszystkim – wsłuchiwać się w ludzkie słowa.
5. Proszę Cię, pamiętaj, że nie mogę słyszeć doskonale, nawet z aparatami słuchowymi. Pomóż mi dokładniej widzieć i lepiej wyobrażać sobie słowa. Zawsze lepiej słyszę te słowa, które potrafię sobie wyobrażać, wiem jak one wyglądają, wiem jak się je wymawia. Dlatego pozwól mi długo i dokładnie poznawać słowa. Wymawiaj je kilkakrotnie, głośno i wyraźnie, pozwól mi dotykać Twojej twarzy, gdy mówisz, pomóż mi odróżniać i rozpoznawać wymawiane dźwięki. Pokaż mi, że się różnią, pokaż, jak się różnią. Pozwól mi też poprawnie kojarzyć i dokładnie zapamiętywać słowa napisane.
6. Proszę Cię, pomóż mi dobrze zrozumieć to, co do mnie mówisz. Każde słowo, każda jego forma w zdaniu, każdy związek słowa ze słowem, wymagają dokładnego poznania. Dlatego wyjaśniaj mi cierpliwie ich znaczenie i rolę, ich związek z ludźmi, przedmiotami, czynnościami, zjawiskami, ich przydatność do wyrażania, nazywania, pytania, przekonywania.

Pokaż mi, jak ludzie oddziałują na siebie przy użyciu słów, jak słowa pomagają im lepiej poznać i zrozumieć to, co ich otacza. Pomóż mi pokochać i przyswoić sobie słowa. Nigdy nie każ mi ich powtarzać lub przepisywać bezmyślnie.

7. Proszę Cię, pozwól mi ćwiczyć swój głos. Nie gniewaj się, że hałasuję i wybaczone mi, że mój głos nie jest piękny. Nie uciszaj mnie i nie zabraniaj mi wydawać dźwięków. Muszę nauczyć się słuchać siebie samego, chociaż bardzo trudno jest mi kontrolować swój głos. Pamiętaj, że ja nie chcę sprawiać Ci przykrości i że chętnie będę milczeć, abyś była ze mnie zadowolona. Ale przecież milcząc, nie nauczę się mówić.
8. Proszę Cię, pozwól mi mówić tak, jak potrafię. Nie wstydź się za mnie i nie poprawiaj mnie co chwila. Nie zabraniaj mi mówić przy obcych ludziach, nie obawiaj się ciągle tego „co sobie pomyślą”. Ja przecież – podobnie jak Ty - mam prawo żyć wśród ludzi i być sobą, niezależnie od ich złych lub dobrych opinii.
9. Proszę Cię, pomóż mi poznawać świat. Tak bardzo lubię patrzeć, myśleć i samodzielnie rozwiązywać problemy. Często jednak nie mogę sobie sam poradzić z trudnościami w rozumieniu otaczających mnie zjawisk i potrzebuję Twojego wyjaśnienia. A ty tymczasem tak często starasz się mi „przekazać swoją własną wiedzę, ciągle każesz mi czegoś nauczyć się i zapamiętać”. Zapominasz, że nie mogę zapamiętać słów, których nie rozumiem, zwłaszcza takich, do których nie potrafię nawet dotrzeć i rozpoznać.
10. Proszę Cię, pamiętaj, że jestem osobą, rozwijającym się człowiekiem. Nie upokarzaj mnie robieniem ze mnie „pokazowo okazu” i nie udowadniaj natrętnie wszystkim, że doskonale nauczyłaś mnie rozumieć i mówić, że „mimo wszystko” Ty i ja odnosimy sukcesy. Nie żyjemy tylko po to, aby odnosić pokazowe sukcesy, ani też miarą naszych prawdziwych sukcesów nie jest czyjś krótkotrwały podziw, który sprawia czasem, że fałszywie oceniamy samych siebie. Pomóż mi poznać i zrozumieć swoje rzeczywiste umiejętności, które przecież nie są ani tak znakomite, żeby mi mogło się pozwolić publicznie śpiewać, ani tak małe, żeby nie było mi wolno myśleć i „po swojemu” głośno mówić, co myślę.

PROPOZYCJE ĆWICZEŃ USPRAWNIAJĄCYCH DLA DZIECKA Z NIEDOSŁUCHEM

1. Trening słuchowy

- Odkrywanie czy dźwięk jest czy go nie ma(rodzice uderzają w bębenek- jeśli dziecko usłyszy dźwięk wrzuca klocek do koszyka
- Rozróżnianie dźwięków, np. mowy ludzkiej od głosów zwierzęcych, przyrody. Na płycie można nagrać przykładowe dźwięki i słuchając je z dzieckiem tłumaczyć co wydaje określony dźwięk. Podczas ćwiczeń wykorzystujemy obrazki by ułatwić kojarzenie go z przedmiotem/zwierzęciem.
- Liczymy razem z dzieckiem np. uderzenia w bębenek

2. Ćwiczenia oddechowe

- Nadmuchiwanie balonów, robienie baniek mydlanych
- Dmuchanie na gorącą herbatę, na zmarznięte dłonie
- Wdech powietrza nosem i powolny wydech ustami (3 razy)

3. Ćwiczenia głosowe

- Mówienie słów na zmianę, cicho, szeptem, głośno
- Wymawianie samogłosek ze zmianą wysokości głosu
- Dziecko wymawia jakieś słowo, starając nadać mu różną intonację np. radość, smutek

4. Ćwiczenia narządów artykulacyjnych

- Wysuwanie języka do przodu i chowanie go
- Kierowanie języka w kąciuki ust- lewy i prawy
- Szerokie otwieranie i zamykanie ust
- Kląskanie jak konik, parskanie wargami

5. Ćwiczenia słownikowo artykulacyjne

- Nazywanie zwierząt, roślin, zabawek, części garderoby , części ciała- na rysunkach czy przedmiotach
- Układanie wyrazów z rozsypki wyrazowej

6. Ćwiczenia motoryki i koncentracji uwagi

- Układanki, puzzle, zagadki, krzyżówki, lepienie z plasteliny, wyszukiwanie różnic między obrazkami

Ćwiczenia te korzystnie wpływają na rozwój dziecka, jego pamięć, reakcję na dźwięki, oswajają je z dźwiękami i własnym głosem, usprawniają pracę narządów mowy, rozwijają wyobraźnię i wzbogacają słownictwo.

Opracowała E. Cywińska

Kazimiera Krakowiak „Co słychać” poradnik dla rodziców dzieci z wadą słuchu.